

Nr 129.

Av herr **Dahlgren m. fl.**, *angående utredning om lagfästade av likalönsprincipen.*

Den produktionsökning, som de arbetande åstadkommit i vårt land, har till stor del varit ett resultat av den kvinnliga arbetskraftens ökade deltagande i produktionen.

För att effektivt utnyttja denna kvinnliga arbetskraft inom vissa industrier, speciellt då inom järnindustrien, har riksdagen två år i följd beslutat om eftergifter i arbetarskyddslagen med resultat att kvinnorna kunnat användas till nattarbete.

Men i det ovärdiga och orättvisa förhållande, som är rådande på det lönepolitiska området, har ingen ändring ägt rum. Fortfarande bestämmas lönerna av vilket kön löntagaren tillhör och inte av vilken prestation vederbörande utför. För ett samhälle, som vill kalla sig demokratiskt, är detta enligt vår mening en skam.

En kvinna har att betala samma pris som en man för allt vad hon behöver för sitt uppehälle. Hennes avgifter för resor äro desamma som mannens. En kvinna får betala lika mycket som en man för sin bostad, mat och kläder.

Trots detta förhållande är hennes arbetslön i allmänhet endast cirka två tredjedelar i jämförelse med männens arbetslöner. Invändningen, som så gärna anföres av dem som försvara det nuvarande förhållandet att mannen i så mycket större utsträckning är familjeförsörjare, måste bemötas med att antalet familjer där kvinnan ensam är familjeförsörjare oavbrutet växer.

Kvinnans oumbärlighet i produktionen är i dag oomtvistad. Från alla håll kräves det att kvinnorna skola medverka till en ökad produktion. Men medlen, som äro erforderliga för att kvinnorna skola kunna deltaga, äro inte att göra eftergifter i fråga om arbetarskyddet, utan böra i första hand vara att genom lagstiftning förverkliga det mer än 40 år gamla kravet om likalönsprincipens genomförande. Under det att i en rad länder, som utsatts för krigets skövlingar, kvinnorna ha fått likalönen godkänd som en självklar grundläggande princip, tack vare att arbetare och bönder tagit makten och *använt densamma*, så se vi att i vårt land, som skonats av kriget, ha kvinnornas krav på likalön stannat vid att man tillsatt en kommitté som utreder frågan.

Vi anse nu, liksom vi hävdade vid 1948 års riksdag, att tillfället är gynnsamt att göra slut på gamla fördomar och reaktionärt vanetänkande i kvinnofrågan. Den demokratiska utveckling, som ägt rum i stora delar av världen

och som inneburit kvinnans jämställdhet med mannen, bör understödjas även i vårt land.

Med stöd av vad ovan anförts föreslås,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om snabbutredning och förslag om lagfästande av kvinnas rätt till lika lön som mannen för samma prestation och att förslag förelägges innevarande års riksdag.

Stockholm i januari 1950.

Gunnar Dahlgren.

O. F. Persson.

Hilding Hagberg.
